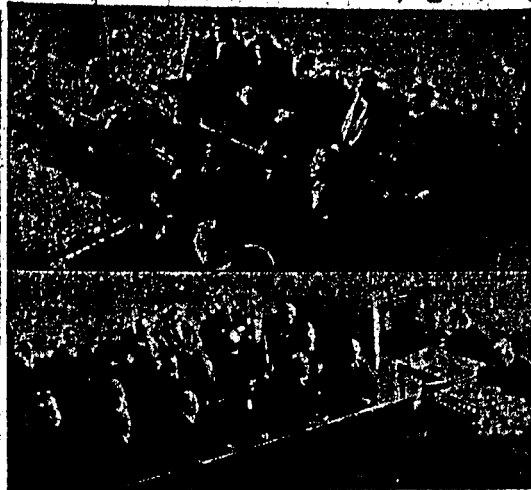

Lagmannen klubber så klubben går i stykker.

Overst: De tiltalte og deres forsvarere. Bakst på bildet tilhørte Nedrestr. Lagretten.

blikt med i toget. Han var ikke i toten av toget. Han hadde ikke deltatt i noen voldshandlinger. Han forklarte at det var trykkt fra massen som forårsaket nedrivningen av portene og gjerdet.

Lagmannen eksaminerte tiltalte om han var med på å trenge politiet tilside.

Lag m.: Men gikk De med etter politiet hadde forsøkt å stanse det?

— Ja.

— Men syntes De ikke det var galt da?

— I —

— Kryp De op på den første porten og sjået frem og tilbake så den falt ned!

— Nei.

Det er vidner som har sett det.

— De må ha tatt feil.

— Hvordan var det med denne fristen?

— Vi gav ham en frist til å åpne portene på så demonstrantene eller en deputasjon av disse kunde komme inn for å snakke med streikebyrterne.

— Men hva slags rett hadde dere til å trenge inn da. Er ikke dette privat eiendom?

— I —

— Men hva skulde skje hvis ikke portene blev åpnet?

— Vi kunde da ikke ta ansvaret for hva det da skulde skje.

— Men hva tenkte De skulde skje?

— Jeg hadde ikke akkurat noen tanker om det.

— Men De gikk inn på plassen over de nedtrakkede gjerdet?

— Ja.

— Hvis De vilde ha vært på den sikre side kunde De vel ha latt være med å gå inn.

— Fant ikke grunn til det.

— Hva gjorde De inne på plassen?

— Ingenting.

— Hansteen: Så De en kar oppe på porten?

— Ja.

— Hva gjorde han?

— Det såst som om han vilde hoppe ned men ikke turde og stod og sjået.

— Lærte De og flere en ring foran porten for å holde folkene tilbake?

— Nei.

— Hansteen: Så De en kar oppe på porten?

— Ja.

— Hva gjorde han?

— Det såst som om han vilde hoppe ned men ikke turde og stod og sjået.

— Lærte De og flere en ring foran porten for å holde folkene tilbake?

— Nei.

— Nei så lange armer hadde jeg ikke at.....

— Nei, men De behøver jo ikke nettopp å ha tatt tak i porten for å ha medvirket til at portene og gjerdet falt.

Hansteen: Var det pig-tråd på gjerdet?

— Ja og jeg var redd for å stikke mig på den, så jeg holdt foran med hendene.

— Sitt ned.

Lie til Berby: Det er sagt at De, Haldal og Lundin skulde være førere for deres avdeling?

Berby: Demonstrasjonen kom istand på den måten at folkene fordeltes noenlunde likeledes un-

Vidneførselen begynner.

Første vidne var politimester Jens Røll-Hansen som gav en kort redegjørelse angående opptørene i forbindelse med Menstadsdemonstrasjonene.

Politimesteren redegjorde først for demonstrasjonen den 30. mai og 3. juni og politiets forberedelser til å ta imot disse — særlig den siste. Han orienterte lagretten på et stort kart hvor politiet hadde tatt oppstilling.

Politiet hadde foran den første port forsøkt å snakke med folkene, men dette nyttiget ikke. Dette fikk jeg forresten vite en stund efterpå.

Den første port blev revet ned på den måten at en mann hoppet op på porten og fikk den overende.

Statsadv.: Kjennte De mannen?

— Nei, skal han være her?

(Løfter og klubbing).

— Jeg tror han var liten og tykk.

Hansteen: Var han liten?

— Ja jeg vet ikke så mye. Videre gikk toget mot neste port. Vidnet hadde da bl. a. snakket til Berby om det mulige kunde ordnes med en deputasjon, som kunde sendes inn. Berby var til en begynnelse villig til dette, men trakk sig snart tilbake. Politimesteren hadde noen dager forveien snakket med Berby om et toget den 4. juni. Jeg bemerker at toget ikke skulde være et toget den 3. juni. Heril gjarte han: Det er ikke vært et toget. Men De kjenner vel ledere og kan se dem sørge for at alt blir rolig for sig. De skal være med.

— Ja.

— Hva gjorde han?

— Det såst som om han vilde hoppe ned men ikke turde og stod og sjået.

— Lærte De og flere en ring foran porten for å holde folkene tilbake?

— Nei.

— Hansteen: Så De en kar oppe på porten?

— Ja.

— Hva gjorde han?

— Det såst som om han vilde hoppe ned men ikke turde og stod og sjået.

— Lærte De og flere en ring foran porten for å holde folkene tilbake?

— Nei.

— Hansteen: Så De en kar oppe på porten?

— Ja.

der de forskjellige faner. Herfor foreningen gikk ikke samlet i toget, men hvor det falt sig under fanene.

— De er tiltalt for ved trusler og på annen måte å ha berørvet at arbeidet blev nedlagt en tid.

— Jeg tror at arbeidet i sin almindelighet slutter klokken 5, og denne dag hadde arbeidet sluttet litt før 5.

— Blev De av politiet foreholdt at De gjorde oss galt, som De senere måtte stå til ansvar for?

— Nei, jeg hadde inntrykk av at både politimester Røll-Hansen og ingeniør Nielsen var glad fordi jeg var der, og at jeg tror de mente jeg vilde legge en demper på gemyttene.

— Blev det avtalt at streikebryterne skulde møte på Furheim.

— Ja, vi fikk også deres svar ord på det og jeg hadde inntrykk av at Nielsen og Røll-Hansen var glad over at saken tok en slik vending.

— Vet De hvem det var som foranlediget arrestasjonen av Dem den 3. juni?

— Jeg vet det ikke, men jeg tror at ing. Nielsens reise til Oslo samme dag hadde noe med arrestasjonen å gjøre. Jeg tror Røll-Hansen har fått dette istand for å hindre at vi kom til overenskomst med streikebyrterne.

Statsadv.: Kunde meddele at han viste dette bare var fri fensid.

Lie: Er det Dem som har forshlediget det?

— Nei, og heller ikke min vitkar.

— Hvordan kan De da vite hvem det er?

— Jo for jeg vet det.

skulde lide!

— Ja, det var flere enige om, deriblandt Berby.

Politiet hadde efter at mengden presset sig inn på plassen tatt oppstilling foran deron til kon-toret der ned. Vi var utsatt for et voldsomt rykk av massen som vilde inn i bygningen. Demon-strantene forlangte arbeiderne ut, og jeg hadde bestemt inntrykk av at hvis de ikke fikk sin vilje, vilde mengden storme bygningen.

Jeg forsøkte å trenge mig frem til de steder hvor jeg tenkte noen kunde komme til å lide over-løst. Effektivt som arbeiderne blev trukket frem eller kom frem gjer Berby fatt i brystet på hver især og kalte dem noen slyngler.

En tok han vristnok også i strupen. Men på den annen side vil jeg si at denne fremgangsmåte av Berby kanskje avveget et folke-ne kom til å lide overlast i men-gen.

— Dette vil Lie gjerne ha pointert. Politimesteren hadde også sett at arbeiderne blev ført under en slags flaggport.

— Hvor langt stod episoden på?

— Ja, noen av folkene hadde gjemt sig så det tok tid før alle kom frem. Det tok vel en 1/2 time.

Lag m.: De opstod situasjonen som alvorlig?

— Ja.

Statsadv.: De forklarte at Berby hadde sagt:

— Ja, jeg måtte trykke det over på Stenningen var ytterst oppstod.

— Ja, jeg hadde ikke sett episoden med Lie-Haldal.

Statsadv.: Hvordan var det med demonstrasjonen?

— Politimesteren hadde ingen anelse om demonstrasjonen.

— Ja, jeg hadde ikke sett episoden med Lie-Haldal.

Statsadv.: Hvordan var det med demonstrasjonen?

— Politimesteren hadde ingen anelse om demonstrasjonen.

— Ja, jeg hadde ikke sett episoden med Lie-Haldal.

Statsadv.: Hvordan var det med demonstrasjonen?

— Politimesteren hadde ingen anelse om demonstrasjonen.

Lie: Snakket De til Berby på ka-forn annen port?

— Ja.

— Hvorfor havnede De Dem til Berby?

— Fordi han var formann i Herøya-foreningen og fordi at Berby alltid har optatt passiv rolle.

— La De merke til om Berby opfordret de andre til å gå på?

— Til en begynnelse forholdt han sig rolig, men snart forvant han.

— Var De enig i, at Berby og 2 mann til kom inn som deputa-sjon?

— Ja.

— Hvordan skulde den deputa-sjon komme inn?

— I en liten port ved siden av den annen port.

— Kunde det tenkes at Berby, da han forvant, ønsket han til den porten?

— Nei, det tror jeg ikke.

— Var det flere som ropte, at portene skulde åpnes.

— Ja, det var flere som ropte.

— Fremholdt Berby, at det var ønske om å få snakke med arbeiderne?

— Ja, det var vel så.

— Hvilke av det for en begynnelse som foranlediget at Berby blev arrestert?

— For det første sammenstøtet med politiet og videre at jeg hadde inntrykk av at han var ledelsen. Og da han kom inn på tomtan optrådte han østent som ledelsen.

— Men lovte han ikke da at ingeniør skulde lide overlast?

— Jo, og flere bekræftet det.

— Fremholdt De Berby hvordan han skulde opføre sig?

— Jeg snakket jo stadig til demonstrantene om å opføre sig rolig.

Lag m.: Jeg har opstod politimesteren at at det 3. i dagen at Berby måtte vite hva som var lovlig og ikke lovlig?

Lie mente at vidnet og Berby hadde vært klar over at slik som Berby optrådte den dagen var den mest ikke lovlig på i en slik situasjon.

Statsadv.: Det var en dristig påstand.

— Her politimesteren reflekterte over hvordan det gikk den 3. juni da Berby ikke var der. Vilde det ha gått verre eller bedre 3. juni om Berby hadde vært der.

Statsadvokaten protesterte mot at man trakk 3. juni inn i saken. Han refererte til episoden dagen forut da han blev nektet å holde foredrag om Menstadelaget.

Der opstod en blødig diskusjon mellom statsadvokaten og Lie. Lagmannen klubber

men klubben var.

«A! det gikk den» utbrøt lagmannen.

Ordningsfører stopper dermed. Hansteen eksaminerer vidnet om hvordan han ikke let Berby vidne i det møte på Furheim.

Vidnet mente, at han ikke hadde noen grunn til å sette noen lit til Berby og de andre ledere etter hva som hadde passert 3. juni.

Berby: Det forkommer mig at vidnet huker bedre i forberedelsen. Jeg vil minne politiet om at det fra flere blev gitt 1 min.

Lag m.: De opstod situasjonen som alvorlig?

— Ja.

Statsadv.: De forklarte at Berby hadde sagt:

Berby mente at vidnet burde ha huket. — Dette må vi vente med til prosedyren.

Ingeniør Trygve Nielsen, Menstad, forklarte at der ved Menstad er 100 som er ansatt på månedslage, 6 på 1 måned og 94 på 3 måneder. 19 av disse er kontorfolk. Alle disse blev fulgt eller jaget ut av plassen men ingen var lockoutet. Derimot blev endel sagt ut av organisasjonen. Med hensyn til arbeidet som blev utført, bemerket vidnet, at ingen gjorde annet enn sitt vanlige arbeide.

Stata a d v.: Var det løsearbeide som vakte slik forbitrelse? — Det så ut til at alle arbeide der vakte forbitrelse, til og med arbeidet på kontoret. Vidnet bemerket at arbeidet ved Menstad hadde pågått en måned før det blev viet noe miahg mot arbeidene der. Vidnet trodde at den egentlige foranledning til opteinsene var bli forkastet og det var usikkert til en langvarig arbeidstans. Vidnet forklarte videre om opteinsene den 30. mai. Folkene var ifølge politimesterens anmodning sendt hjem ved 11-tiden, som de motvillig gikk med på.

Vidnet gikk derefter over til å fortelle om opptrinnet den 2. juni. Han opholdt sig ved annen port da toget kom. Ingen var plassert i rummet mellom portene. Første port blev sprengt ved at noen klatret op i stolpen og avlaet frem og tilbake.

Stata a d v.: Dette gjorde det rent foretellig. — Ja da. — Ikke ved prøvet. — Nei.

Så strømmet massen inn i mellomrummet. Umiddelbart efter hadde vidnet hatt en konferanse med Berby. Det blev nemlig ropt at 10 mann skulde komme inn og snakke med folkene. Jeg ropte til Berby og sa, at 10 mann ikke kunde slippe inn, med 2 mann. Og de skulde de andre trekke sig tilbake. Berby steg op i skråningen og vilde holde tale, men han fikk ikke ørene lyd. Derefter gav Berby mig 1 minutt til å åpne portene. Og mengden forlangte at alle skulde slippe inn.

Så stråle ramlet gjerdet. Av episoden nede ved lagerhuset huket vidnet, at det blev ropt slyng og at enkelte av arbeiderne blev sparket til.

Vidnet mente, at en kranfører Brodosen blev ført frem for Berby, men jeg sa at denne mann hadde ikke noe med den foreliggende situasjon å gjøre.

Han sa: «Var det mange folk i mellomrummet mellom portene?» — Ja, jeg tror det.

Vidnet uttalte, at når gjerdet falt så var det ikke som følge av trykket, men at det blev gjort med vilje.

På foranledning av Lie oplyste vidnet, at ingen månedsbetalte arbeidere heretter skal delta i løstearbeidet.

Lie: Blev alle fulgt av demonstrantene? — Jeg så at en helt vaktmann blev sløpt av plassen.

Stata a d v.: Hvor lenge blev arbeiderne holdt borte etter juni?

— 3 u.

Bevisoptagelse på sykehuset.

Eftermiddagene rettetste be gynte ved 5-tiden.

Han sa: «En oplyste at et vidne Einar Eriksen for tiden ligger på sykehuset, og at det kan trafies forfalsning til at han kan bli avhørt der. Det er nemlig et viktig vidne.

Retten besluttet at der — om nødvendig — blir å foreta bevisoptagelse på sykehuset.

Jørgen Westgaard, ekspediter ved Menstad, hadde sett begge demonstrasjoner. Vidnet uttalte bl. a. at det vietnok blandt de lockoutede arbeidere var usikkerhet om hvem som var streikbrytere eller ikke.

Om selve episoden den 3. juni fortalte vidnet at han og andel andre hadde opholdt sig i kontorbygningen da flokken kom. Et par politifolk hadde kommet inn og hadde sagt at hvis vi ikke kom inn vilde vi bli skamlet alle sammen. Vi gikk ut og det var et par

plengen var meget opphetet. Vidnet hadde ikke sett om Berby hadde fått i noen, 2. et. Hjalmar Gunderson, men sikreren var med i den flokken som blev jaget bort.

Lie: Hadde De inntrykk av at demonstrantene var svært fiendtlig stemt mot kontraktarbeidene? — Ja, stemningen var svært opphisset.

— De sier at Berby og Haldal truet fomen ansiktet Deres med knyttene? — Ja.

— Oppfattet De det, som han vilde gjøre Dem noe eller var det en vanlig gestikulasjon for å understreke hva de sa? — Vidnet hadde sett en taler.

— Har De sett en taler noen gang? — Ja.

— Oppførte de to sig som en taler? — Nei, det gjorde de ikke, de var truende.

Lie: Og De er sikker på at det var Berby og Haldal som truet Dem? — Ja, jeg kjenner dem igjen.

Videre forklarte vidnet at da demonstrantene fikk vite hva de hadde gjort fikk han lov til å gå hvor han vilde. Han blev ikke forelempt.

Politibetjent Gustav M. Bjørboek, Porsgrunn, hadde hatt oppstilling ved jernbanestasjonen. Han kom op til de to omstalte porter da den ene var falt og de holdt på å legge ned gjerdet. Vidnet hadde sett tiltalte Hans Renning sette benene mot gjerdet og sa til de andre: «Trå gjerdet ned». Vidnet hadde da advart mot dette. De fleste efterkom anmodningen, men Hans Renning efterkom ikke anmodningen. Han satte bena pånytt mot gjerdet og han sa: «Nå da, nå da», likesom for å oppmuntre de andre også til å trykke mot gjerdet.

Stata a d v.: Det var ikke trykket av folkemassen som bevirket at gjerdet gikk? — Nei da, de vilde trekke det ned.

— Blev port nr. 9 lagt ned? — Det tror jeg ikke.

Vidnet hadde hørt på en forhandling om at arbeiderne skulde få fritt leide hvis de vilde komme ut av kontoret. Det blev da gjort en åpen plass for inngangen, hvor politimesteren, Nielsen, Haldal og Berby tok plass. Vidnet hadde også sett at Haldal hadde opført sig truende mot Nielsen. Da politimesteren vilde udsatte Nielsen blev han hindret heri av Berby og Haldal.

Vidnet hadde videre sett Johan Karlsen komme leiende med Leif Halvorsen. Jeg sa da til Karlsen at han skulde slippe ham. Men han svarte at han skulde sørge for at massen kom ut. Jeg tok i Karlsen for å løse grepet, men han holdt så fast at jeg ikke kunde få ham fra. Jeg gikk da efter for å se om han gjorde Halvorsen noe. Dette gjorde han imidlertid ikke.

Lie: Så De på at Berby snakket med politimesteren og Nielsen? — Ja.

— Var Berby brutal? — Flere nervøse.

— Nei, men han var meget opphisset og nervøs.

— Det var flere som var nervøse. (Latter).

— Men De så at Haldal opførte sig truende likeoverfor politimesteren? — Ja.

— Men det har ikke politimesteren sett.

— Men jeg så det.

Han sa: «Tror De Renning hørte at De advarte ham mot å trå på gjerdet?» — Ja, absolutt.

— De sa et han sa: «Nå da, nå da». Det kunde ikke tenkes at han brukte disse uttrykk mot mengden bak ham for å få dem til ikke å trykke på? — Nei, han oppmuntret sine demonstranter ved disse uttrykk.

— Var stemningen bare likeoverfor politiet? — Nei.

Lie: De mener at Renning med forsett trakk ned gjerdet? — Ja, med forsett.

Endel fotografier blev tatt

Leif Halvorsen i vitneboksen.

nen om tillatelse til å innfede med å utvikle situasjonen på Menstad løstearbeid og under demonstrasjonen. Han uttalte at det som hadde hendt på Menstad i sommer var den største skandale som noensinne hadde rammet den norske arbeiderbevægelse.

Dette bemerkninger rettet vidnet spesielt mot tiltaltebenken.

Det var ingen streikbryterbevegelser på Menstad i sommer, fortsetter vidnet, det var ingen der som hadde opptatt nedlagt arbeide. Alle utførte sitt vanlige arbeide. Efter den hårde medfart jeg fikk og den sjokke jeg blev gjensandt for, er det kanskje rart at jeg turde si det, men det er nu slik. Jeg tør påstå det; på tross av alle skrivninger i arbeiderpressen om det motsatte.

Sinnssyk på grunn av opteinsene.

Det var forferdelig hva vi kontraktarbeidere i sommer måtte gjennomgå. Mange av oss blev bragt til sammenbrudd og en person døde ut er blitt sinnssyk, det er en humor, og hennes hjem er vel ødelagt for alltid. Men dette har jo sin årsak i selve kompromissituasjonen og det har jo ikke de tiltalte skylden for. Men det er trist å erfare at en meget fremtredende kommunist for kort tid siden hadde sjikanert mannen til den koken som er blitt sinnssyk.

Da «streikbryter» blev godkjent.

I 1924 hadde vi en lignende konflikt på Menstad som da vi vanneppe, i sommer. Men da blev det anerkjent at de som arbeidet på 3 måneders opsigelse ikke var berørt av konflikten. Det blev også sommer sjikanert at vi 3 måneders folkene står i en særstilling.

Halvorsen er fornærmet.

Om selve opptrinnet 3. juni fortalte vidnet at han visste at demonstrasjonstøget først hadde vært en tur nede på sluppen før det kom op til løstearbeid. Der blev det sendt en deputasjon inn til noen som arbeidet der, og Berby hadde erklært at demonstrantene ikke hadde noe der å gjøre. De utførte nemlig ikke nedlagt arbeide. Men heller ingen av oss utførte nedlagt arbeide. Og så da de vi det gjort, vilde vi som gamle fagforeningsfolk ha forstått det og villig tatt mot den bøn som måtte komme over våre hoder uten å mulke. Resultatet er også et bevis på at vi har rett, idet den ikke førte til det forutsagde mål. Hadde ikke disse opptrinnet funnet sted vilde alle vi som var uorganiserte vært gått med i organisasjonen, og det hele hadde vært ordnet rent organisatorisk. Men nu er jeg blitt så fornærmet at jeg så dr i vil melde mig inn i organisasjonen.

Vidnet gikk nu over til å fortelle om hva som passerte den 30. mai. Arbeiderne hadde fer demonstrasjonstøget fått ordre av ing. Nielsen om å forlate arbeidsplassen for å undgå spektakkel. Demonstrasjonstøget stoppet da opp ved hovedveien og jeg gikk da ned, hastende for å høre min gamle kamerat Berby. Jeg gikk så vidt forbi Berby og han sa: «Hør, de har vært forferdelig med sin tale blev det ropt opp fra bjerkeroten. Det var det som vi kjelleren at fikk hadde funnet en streikbryter. Det var Hjalmar Gunderson. Vi hadde holdt en stor demonstrasjon. Det var Berby som blev sagt på bjerkeroten. Det var Berby som blev sagt på bjerkeroten. Det var Berby som blev sagt på bjerkeroten.

fra 1924 og demonstrantene som kalle seg streikbrytere. Jeg fikk et svært keltig inntrykk av hva de så hadde sagt. Arbeiderne hadde vært der. Vi skulde ved at taket igjen be gynte knyttene i vite og bli kene å lyns. Folk var på krigshumør. Jeg bad dem gå mig og pekte på ansiktet, men ingen var mig. Jeg kom tilbake med.

Men jeg synes nok dette var en rar måte å føre klassekamp på. Stata a d v.: Så får vi komme tilbake til den 3. juni.

— Ja, den 3. juni ja. Jeg var beaktetlig i lokomotivstallene toget kom. Da vi herte musikkens nærmere konfererte vi kontraktarbeidere om hva vi skulde gjøre. Flere mente vi skulde sette oss til motverge. De mente det var bedre å gå enn å tale ydmygeles.

Enden på visen blev imidlertid at vi måtte ta torpen. Og vi var ikke bange. Vi kunde godt ha undgått spektaklet ved å ha fjernet oss ad en annen port og demonstrantene skulde ikke ha fått tak i oss, men vi vilde ikke.

Vi vilde vi hørd på vår rett og vilde ikke gi oss.

Da toget hadde brutt gjerdet ned kom vi flokk springende bort til lokomotivstallene hvor jeg stod. De skralte og skrek. Det var oss de vilde ha tak i og jeg opfattet «chederbeveigelsen». Deren til varskedet var lukket og demonstrantene banket på. Jeg bad de andre i varskedet gå inn i et rum innenfor, for jeg tenkte at når de fikk et så godt «byste» som mig så måtte de vel bli fornøide. Jeg trodde da de vilde spare de andre. Men det blev nok ikke så. Endel «ekstremt» personer på stedet var så eventyrlige å vise demonstrantene veien til mine kamrater og disse blev også trukket ut.

Jeg gikk da frivillig med et stykke, men da jeg blev omringet av en 40-50 personer satte jeg stive bein og sa at nu gikk jeg ikke godvillig lenger. Så blev jeg tatt i hode og andre steder og formelig blef avet. Jeg var ikke nede på bakken på lang tid. Jeg var da overlatt til 3 fangevoktere som geleidet mig ut.

En syk vaktmann kalte ut.

Da vi kom til porten fikk jeg se at noen hadde tatt tak i en gammel vaktmann, Eliassen, som var sykkelig, og for å slippe å være ute i vær, og vind hadde fått lov til å hjelpe til med å avpreseninger inne på soldatverkskjedet. La den stakkaren være så seg. Men ut måtte han han.

På veien ut av plassen måtte jeg bise mig under to røde flagg. Dette gjorde mig ingenting, fordi jeg ofte har beret mig for de ideer som de røde flagg symboliserer.

Stata a d v.: Hvem var det som ledet Dem ut?

— Det viste jeg ikke, men jeg har hørt utpå på det skal ha vært Karlsen og Johansen. Jeg så bare at den ene var mørk og den annen lys.

— Strid? De imot!

— Det gjorde jeg sikkert.

— De blev altså ført ut imot Deres vilje?

— Ja, selvfølgelig.

— Men de tiltalte sier at de gjorde dette for å redde Dem.

— Nå! (Latter).

— Var det nødvendig å hjelpe Dem?

— Nei, det tror jeg ikke. Da måtte de iverfullt ha vært valgt til det.

— Blev De ellers forulempet?

— Det var en elakelig kone som fornæktet å snakke med en paraply, med krus ramte en stor, lang mann i stedet, som stod mellom oss. Deutsen fikk jeg en liten støt på skulderen, og en stor en annen forbi mig.

— De har forlangt tillate for legemtsforamenet?

— Ja, ja, ja, jeg led ikke større skade.

— Og på bjerkeroten igjen.

— Så blev jeg ført op på hovedveien i en jevn bølge på bjerkeroten. Det blev sagt at vi var på vei for å vinne. Det var det som vi kjelleren at fikk hadde funnet en streikbryter. Det var Hjalmar Gunderson. Vi hadde holdt en stor demonstrasjon. Det var Berby som blev sagt på bjerkeroten. Det var Berby som blev sagt på bjerkeroten. Det var Berby som blev sagt på bjerkeroten.

Det opplevde vi enda i den jevn bølge på bjerkeroten. Det blev sagt at vi var på vei for å vinne. Det var det som vi kjelleren at fikk hadde funnet en streikbryter. Det var Hjalmar Gunderson. Vi hadde holdt en stor demonstrasjon. Det var Berby som blev sagt på bjerkeroten. Det var Berby som blev sagt på bjerkeroten. Det var Berby som blev sagt på bjerkeroten.

Stata a d v.: Var Berby rammet?

— Ja, han hadde efter min mening mistet beinene.

Da vidnet skulde utmåtte han ga episoder mellom demonstrantene. Det var mange som skjulte ham ut og noen foretø å kaste ham i vannet. Vidnet hadde ikke sett noe til Leif Halvorsen.

Stata a d v.: Har De begjært tiltalt?

— Nei.

Vidnet bemerket, at han under en samtale han hadde med Berby en tid forut angående arbeidet hadde Berby sagt, at han håpet å få løse vidnet i kjønne alders. Dette bløde vidnet sagt i forbindelse med strupetaket, og tenkte at det var på den tiden han vilde løse vidnet i kjønne.

Lie: Er De sikker på at det var Berby som tok Dem i strupen?

— Ja.

— Men jeg kommer til å føre bevis for at Berby ikke var kommet ned til Dem da De blev tatt i strupen.

— Men jeg er sikker på det.

Lie til Berby: Hvordan tror De det hadde gått, hvis De hadde tatt vidnet i strupen?

— Det var jeg ikke lenke på. Retten forstår i forvillid med fortatt vidneberetning.

Storma Ballklubb

holdt møte i forbindelse med lokalvalg. Møtet ble holdt i lokalene til Storma Ballklubb. Det ble diskutert om å starte en fotballklubb i området. Det ble besluttet at det skulle opprettes en fotballklubb med navn Storma Ballklubb. Det ble også diskutert om å starte en håndballklubb. Det ble besluttet at det skulle opprettes en håndballklubb med navn Storma Ballklubb. Det ble også diskutert om å starte en volleyballklubb. Det ble besluttet at det skulle opprettes en volleyballklubb med navn Storma Ballklubb.

beide som vakte slik forbitrelse!
— Det så ut til at alle arbeiderne vakte forbitrelse, og med arbeidet på kottoret. Vidnet bemerket at arbeidet ved Menstad hadde pågått en måned før det blev viet noe misligh mot arbeiderne der. Vidnet trodde at den ege i t l i g e foranledning til optiene var at møttingeforlaget var blitt forkastet og det var utakt til en langvarig arbeidsstase. Vidnet forklarte videre om opptrinnet den 30. mai. Folkene var ifølge politimesterens anmodning sendt hjem ved 11-tiden, som de motvillig gikk med på.

Vidnet gikk deretter over til å fortelle om opptrinnet den 2. juni. Han oppholdt seg ved annen port da tokot kom. Ingen var plassert i rummet mellom portene. Første port blev sprengt ved at noen klatret op i stolpen og svaiet frem og tilbake.

Stata s a d v: Disse gjorde dette rent forsettlig.
— Ja da.
— Ikke ved prøvel.
— Nei.

Så strømmet massen inn i mellomrummet. Umiddelbart etter hadde vidnet hatt en konferanse med Berby. Det blev nemlig ropt at 10 mann skulde komme inn og snakke med folkene. Jeg ropte til Berby og sa, at 10 mann ikke kunde slippe inn, men 2 mann. Og da skulde de andre trekke seg tilbake. Berby steg op i skråningen og vilde holde tale, men han fikk ikke ørens lyd. Deretter gav Berby mig 15 minutt til å åpne portene. Og mengden forlangte at alle skulde slippe inn.

Straks etter ramlet gjerdet. Av episoden nede ved lagerhuset husket vidnet, at det blev ropt ølynge og at enkelte av arbeiderne blev sparket til. Vidnet mente, at en kransfører Bredden blev ført frem for Berby, men jeg sa at denne mann hadde ikke noe med den foreliggende situasjon å gjøre.

Han sa t o n: Var det mange folk i mellomrummet mellom portene?

Ja, jeg tror det.
Vidnet uttalte, at når gjerdet falt så var det ikke som følge av trykket, men at det blev gjort med vilje.

På foranledning av Lie oplyste vidnet, at ingen månedsbetalte arbeidere heretter skal delta i lastearbeidet.

Lie: Blev alle forfulgt av demonstrantene?

Jeg så at en halt vaktmann blev slept av plassen.

Stata s a d v: Hvor lenge blev arbeiderne holdt borte etter 2. juni?

— 3 a . . .

Berlingsopptagelse på sykehuset.

Ettermiddagens rettemåte begynte ved 5-tiden.

Han sa t o n: Er oplyste at et vidne Einar Eriksen for tiden ligger på sykehuset, og at det kan treffes forfelling til at han kan bli avhørt der. Det er nemlig et viktig vidne.

Retten besluttet at der — om nødvendig — blir å foreta berlingsopptagelse på sykehuset.

Jørgen Westgaard, ekspediter ved Menstad, hadde sett begge demonstrasjonene. Vidnet uttalte bl. a. at det varnok blandt de lookoutede arbeidere var usigelig om hvem som var streikbrytere eller ikke.

Om selve episoden den 2. juni fortalte vidnet at han og endel andre hadde oppholdt sig i kontorbygningen da flokken kom. Et par politifolk hadde kommet inn og hadde sagt at hvis vi ikke kom og ville vi bli skamslått alle sammen. Vi gikk ut og det var et par opprødre som ledere. Vi blev knyttede i hvert annet til å skulderes og vi gikk av og på.

— Ja, det var det som skjedde.

Endel fotografier blev avtatt av Berby på skråningen.

Han sa t o n: Er oplyste at vidnet fikk med seg en kamerat som gikk med til Haldal sammen med ham?

— Ja, det var det som skjedde.

Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

— Det er nok som har vært med på å skape denne situasjonen.

Leif Halvorsen i videoboken.

nen om tillatelse til å innlede med å utvikle situasjonen på Menstad løstestasjon og under demonstrasjonen. Han uttalte at det som hadde hendt på Menstad i sommer var den største skandale som noensinne hadde rammet den norske arbeiderbevegelse.

Disse bemerkninger rettet vidnet spesielt mot tillatelsen.

Det var ingen streikbryterbevegelse på Menstad i sommer, fortsetter vidnet, det var ingen der som hadde oppstått nedlagt arbeide. Alle utførte sitt vanlige arbeide. Etter den hårde medfart jeg fikk og den sjansen jeg blev gjenstand for, er det kanskje rart av mig å turde si det, men det er mig å si. Jeg var påstid på, på tross av all skrivningen i arbeiderpressen om det motsatte.

Status på grunn av optiene.

Det var forferdelig hva vi kon-traktarbeidere i sommer måtte gjennomgå. Mange av oss blev brakt til sammenbrudd og en person der er blitt sinnssyk, det er en humor, og hennas hjem er vel ødelagt for alltid. Men dette har jo sin årsak i selve kompromisjonen og det har jo ikke de tillatte skylden for. Men det er trist å erfare at en meget fremtredende kommunist for kort tid siden hadde sjanert mannen til den kosen som er blitt sinnssyk.

Da streikbryteriet blev godkjent.

I 1924 hadde vi en lignende konflikt på Menstad som da vi var opppe i sommer. Men da blev det anerkjent at de som arbeidet på 3 måneders opsigelse ikke var berørt av konflikten. Det blev og så i sommer øyeblikk at vi 3 måneders folkene står i en særstilling.

Halvorsen er fornærmet.

Om selve opptrinnet 2. juni fortalte vidnet at han visste at demonstrasjonstøget først hadde vært en tur nede på sluppen før det kom op til lastestasjonen. Der blev det sendt en deputasjon inn til noen som arbeidet der, og Berby hadde erklært at demonstrantene ikke hadde noe der å gjøre. De utførte nemlig ikke nedlagt arbeide. Men heller igjen av oss utførte nedlagt arbeide. Og da de vi det gjorde, vilde vi som gamle fagforeningsfolk ha forsettlig det og villig tatt mot den han som måtte komme over våre hoder uten å kunne. Resultatet er også et bevis på at vi har rett, idet den ikke førte til det forenkede mål. Hadde ikke disse opptrinnet funnet sted vilde alle vi som var uorganiserte vært gått med i organisasjonen, og det hele hadde vært ordnet rent organisatorisk. Men nu er jeg blitt så fornærmet at jeg a) da i vil holde mig inn i organisasjonen.

Vidnet gikk nu over til å fortelle om hva som passerte den 30. mai. Arbeiderne hadde for demonstrasjonstøget fått ordre av Ing. Nielsen om å forlate arbeidsplassen for å undgå østakkel. Demonstrasjonstøget stoppet de opp ved hovedveien og jeg fikk da ned å gå med for å høre min gamle kamerat Berby tale. Jeg fikk så vidt høre Berby og han talte bra. Da han var ferdig med sin tale blev det ropt opp, ffr bjørkerota var taker til kjelleren at mitt hadde funnet en streikbryter. Det var 3 Hjalmar Gundersen. Vi hadde holdt oss på i skråningen og flokken med ham blev ført op på bjørkerota og så der op på kjelleren. Det var så alvorlig det gikk med alle kamerater på kjelleren, og jeg fikk etter det blei med fra min gamle kamerat og kom ned fra kjelleren og så på de som hadde blitt ferdig med sin tale. Det var så mange som hadde blitt ferdig med sin tale.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

— Det var det som skjedde.

toget kom. Da vi hørte musikken nærme seg konferansen, vi kontraktarbeider om hva vi skulde gjøre. Flere mente vi skulde sette oss til motværge. De mente det var bedre å gå enn å stå ydmyge.

Enden på visen blev imidlertid at vi måtte ta torpen. Og vi var ikke bange. Vi kunde godt ha undgått østakkel ved å ha fjernet oss ad en annen port og demonstrantene skulde ikke ha fått tak i oss, men vi vilde ikke.

Vi visste vi stod på vår rett og vilde ikke gi oss.

Da toget hadde brutt gjerdet ned kom en flokk springende bort til lokomotivstasjonen hvor jeg stod. De skralte og skrek. Det var oss de vilde ha tak i og jeg oppfattet «bevisbevisningen». Deren til verkstedet var lukket og demonstrantene banket på. Jeg bad de andre i verkstedet gå inn i et rum innenfor, for jeg tenkte at når de fikk et så godt øyeblikk som mig så måtte de vel bli fornøide. Jeg trodde de da vilde opare de andre. Men det blev nok ikke så. Endel «bevisbevisninger» personell på stedet var så «vennlige» å vise demonstrantene veien til mine kammerater og disse blev også trukket ut.

Jeg gikk da frivillig med et stykke, men da jeg blev omringet av en 40-50 personer satte jeg etivt bein og sa at nu gikk jeg ikke godvillig lenger. Så blev jeg tatt i hode og andre steder og formelig blei avet. Jeg var ikke nede på bakken på lang tid. Jeg var da overalt til 9 fangevoktere som geleidet mig ut.

En syk vaktmann kalles ut.

Da vi kom til porten fikk jeg se at noen hadde tatt tak i en gammel vaktmann, Eliassen, som var øyeblikk, og for å slippe å være ute i vær og vind hadde fått lov til å hjelpe til med å være presentert inn på arbeidsplassen. La den stakkaren være sa jeg. Men ut måtte han han.

På veien ut av plassen måtte jeg bære mig under to røde flagg. Dette gjorde mig ingenting, fordi jeg ofte har båret mig for de ideer som de røde flagg symboliserer.

Stata s a d v: Hvem var det som ledet Dem ut?

— Det visste jeg ikke, men jeg har hørt etterpå at det skal ha vært Karlén og Johnsen. Jeg så bare, at den ene var mørk og den annen lys.

— Stritt: De imot!

— Det gjorde jeg sikkert.

— De blev altså ført ut imot Deres vilje!

— Ja, selvfølgelig.

— Men de tillatte sier at de gjorde dette for å redde Dem.

— Nåvel!

(Latter)

— Var det nødvendig å hjelpe Dem?

— Nei, det tror jeg ikke. Da måtte de iverfall ha vært valgt til det.

— Blev De ellers forulempet?

— Det var en skakelig kose som forsøkte å slå mig med en paraply, men den ramte en stor lang mann isteden, som stod mellom oss. Deretter fikk jeg en lisensten på skulderen, og en stor en svarte forfulgt.

— De har forlangt tillate for legemtsforneimelse!

— Ja, men jeg led ikke større skader.

— Op på bjørkerota igjen.

— Blev jeg ført op på bjørkerota igjen?

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

Til Berby hadde vidnet sett noe den 2. juni.
— Ja, det var like før vi var kommet ut av ledet. Dem ut til motværge. De mente det var bedre å gå enn å stå ydmyge.

Enden på visen blev imidlertid at vi måtte ta torpen. Og vi var ikke bange. Vi kunde godt ha undgått østakkel ved å ha fjernet oss ad en annen port og demonstrantene skulde ikke ha fått tak i oss, men vi vilde ikke.

Vi visste vi stod på vår rett og vilde ikke gi oss.

Da toget hadde brutt gjerdet ned kom en flokk springende bort til lokomotivstasjonen hvor jeg stod. De skralte og skrek. Det var oss de vilde ha tak i og jeg oppfattet «bevisbevisningen». Deren til verkstedet var lukket og demonstrantene banket på. Jeg bad de andre i verkstedet gå inn i et rum innenfor, for jeg tenkte at når de fikk et så godt øyeblikk som mig så måtte de vel bli fornøide. Jeg trodde de da vilde opare de andre. Men det blev nok ikke så. Endel «bevisbevisninger» personell på stedet var så «vennlige» å vise demonstrantene veien til mine kammerater og disse blev også trukket ut.

Jeg gikk da frivillig med et stykke, men da jeg blev omringet av en 40-50 personer satte jeg etivt bein og sa at nu gikk jeg ikke godvillig lenger. Så blev jeg tatt i hode og andre steder og formelig blei avet. Jeg var ikke nede på bakken på lang tid. Jeg var da overalt til 9 fangevoktere som geleidet mig ut.

En syk vaktmann kalles ut.

Da vi kom til porten fikk jeg se at noen hadde tatt tak i en gammel vaktmann, Eliassen, som var øyeblikk, og for å slippe å være ute i vær og vind hadde fått lov til å hjelpe til med å være presentert inn på arbeidsplassen. La den stakkaren være sa jeg. Men ut måtte han han.

På veien ut av plassen måtte jeg bære mig under to røde flagg. Dette gjorde mig ingenting, fordi jeg ofte har båret mig for de ideer som de røde flagg symboliserer.

Stata s a d v: Hvem var det som ledet Dem ut?

— Det visste jeg ikke, men jeg har hørt etterpå at det skal ha vært Karlén og Johnsen. Jeg så bare, at den ene var mørk og den annen lys.

— Stritt: De imot!

— Det gjorde jeg sikkert.

— De blev altså ført ut imot Deres vilje!

— Ja, selvfølgelig.

— Men de tillatte sier at de gjorde dette for å redde Dem.

— Nåvel!

(Latter)

— Var det nødvendig å hjelpe Dem?

— Nei, det tror jeg ikke. Da måtte de iverfall ha vært valgt til det.

— Blev De ellers forulempet?

— Det var en skakelig kose som forsøkte å slå mig med en paraply, men den ramte en stor lang mann isteden, som stod mellom oss. Deretter fikk jeg en lisensten på skulderen, og en stor en svarte forfulgt.

— De har forlangt tillate for legemtsforneimelse!

— Ja, men jeg led ikke større skader.

— Op på bjørkerota igjen.

— Blev jeg ført op på bjørkerota igjen?

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.

— Det blev lovet at vi alle skulle bli fraktet inn på kjelleren på Menstad.